

**ДО  
АКРЕДИТАЦИОННИЯ  
СЪВЕТ НА НАОА**

## **ДОКЛАД**

**НА  
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ  
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА  
ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА  
„МЕДИЦИНСКА ПАРАЗИТОЛОГИЯ И ХЕЛМИНТОЛОГИЯ“**

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА  
ОТ ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ  
В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН**

**Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,**

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на програмна акредитация на докторска програма **„Медицинска паразитология и хелминтология“** от професионално направление 7.1. Медицина в Медицинския университет – Плевен.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

## СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

## I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол № 15/27.05.2021г
2.	Утвърждаване на състав на Експертната група (ЕГ) от АС: 1. Проф. д-р Мария Николова, дмн – ръководител на ЕГ 2. Проф. д-р Росица Курдова-Минчева, дм - член на ЕГ 3. Д-р Милена Алексова – докторант Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: Проф. д-р Магдалена Платиканова, дм	Протокол №23/20.10.2022г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във Висшето училище (ВУ)	21.11.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от Постоянната комисия (ПК)	Протокол №10/14.03.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №11/21.03.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

## II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Предходната акредитация на докторска програма „Паразитология и хелминтология“ е в професионално направление 4.3. Биологически науки, област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика в Медицински университет – Плевен. Дадена е оценка **9.06** (Протокол НАОА № 4/16.02.2015 г.) за период от **шест** години и **три** препоръки.

След влизане в сила на нормативните промени в ЗВО от 25.02.2020г. и изтичане на срока на тази акредитация, подновяването и поддържането на тази акредитация е станало невъзможно (чл. 80, ал. 1 от ЗВО), поради което Академичният съвет на ВУ взема решение за преименуване на докторската програма в „Медицинска паразитология и хелминтология“ и започване на подготовка за процедура за програмна акредитация в професионално направление 7.1 Медицина, което е отразено в протокол от заседание на академичния

съвет на ВУ от (Протокол №25/13.04.2020г.). За прилагането на аналогичен подход при още четири докторски програми в МУ-Плевен (Медицинска генетика, Имунология, Медицинска микробиология и Медицинска биология) надлежно е информирана НАОА с писмо на Ректора на ВУ изх. № I-01-4190 от 24.11.2022г.

Въз основа на тези обстоятелства ЕГ приема, че осъществява акредитация на докторска програма „Медицинска паразитология и хелминтология“ в ПН 7.1. Медицина, която обаче по същността и характеристиките си е естествен продължител на съществуващата до изтичане на срока на акредитацията ДП «Паразитология и хелминтология» в ПН 4.3. Биологически науки.

**Констатации за изпълнение на направените препоръки:**

При предходната акредитация са направени са **три** препоръки от НАОА:

**1. Да бъде ускорен процесът на подобряване на квалификационната структура на преподавателския състав в областта на паразитологията.**

► За акредитирания период 2015-2022г. в направлението „Паразитология и тропическа медицина“ са направени кадрови промени, довели до оптимизиране, подмладяване на преподавателския състав и подобряване на неговата квалификационна структура, като двама от асистентите са придобили специалност Медицинска паразитология и след това са напуснали

► През 2017г. е зачислен 1 редовен докторант към катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, направление по „Паразитология и тропическа медицина“, който през 2019г. е избран за асистент, а през 2021 г. придобива специалност „Медицинска паразитология“.

► През 2019г. е избран 1 асистент по медицинска паразитология, а след това е зачислен за редовен докторант по „Паразитология и хелминтология“

**Констатации за изпълнение на направената препоръка:**

**Препоръката е изпълнена**

**2. Да се стимулира допълнително публикуването на научните резултати в списания с импакт-фактор или в такива, реферирани в световните база данни.**

За да стимулира академичния състав за публикуване в реферирани и индексирани списания МУ-Плевен поема тяхното финансиране и е утвърдено материално стимулиране на авторите. През акредитирания период в направление „Паразитология и тропическа медицина“ на сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ има реализирани 5 публикации (2 в списания с IF и 3 реферирани издания в световните база данни).

**Констатации за изпълнение на направената препоръка:**

**Препоръката е изпълнена**

**3. Да се стимулира кандидатстването за проекти с външно финансиране, извън тези, финансирани от МУ-Плевен.**

В направление „Паразитология и хелминтология“ са реализирани два научноизследователски проекта, финансирани от МУ – Плевен. Спецификата на проучванията през този период не са наложили колаборация с други научни институции.

За акредитираният период в сектора няма осъществени проекти с външно финансиране.

**Констатации за изпълнение на направената препоръка:**

*За периода 2015 – октомври 2022 г. в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ се разработват две дисертации за ОНС „Доктор“. В сектора няма защитени дисертации през този период.*

**III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)<sup>1</sup>**

### **СТАНДАРТ 1.ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО**

**Критерий 1.1. Висшето училище има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.**

**1.1.1.** МУ – Плевен има последователна политика за осигуряване на качеството на обучение по докторски програми в съответствие с мисията на Университета. ВУ организира обучението по докторската програма **„Медицинска паразитология и хелминтология“** в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

**Мотивите** за разработване на докторантури по **„Медицинска паразитология и хелминтология“** са свързани бързото развитие на медицинската паразитология като специалност, възможността за внедряване на нови, високотехнологични и специфични методи, с цел ранна диагноза и лечение.

**Основните цели** на обучението в докторската програма по **„Медицинска паразитология и хелминтология“** в МУ-Плевен са провеждането на последователна политика за повишаване и осигуряване качеството на обучение по докторските програми с цел повишаване нивото на научноизследователската дейност на докторантите. Нейното осъществяване е свързано със създаване на условия за целенасочено, непрекъснато и устойчиво изграждане на собствени научноизследователски кадри от средите на докторантите и постдокторантите. Обучението е свързано със задоволяване на нуждите на българското здравеопазване с високо квалифицирани специалисти по медицинска паразитология, способни самостоятелно да решават както значими научноизследователски проблеми, така и да оказват високо квалифицирана здравна помощ на населението по диагностиката, терапията, профилактиката и контрола на местните и внасяните в страната паразитози.

В МУ-Плевен приемът и обучението на докторантите се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници, като за целта се поддържа и актуализира комплект национални и университетски нормативни документи, повечето от които са достъпни в сайта на МУ.

**1.1.2.** Въведената в МУ– Плевен вътрешна Система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК) има за цел осигуряване, поддържане, управление и подобряване качеството на всички университетски дейности. СОПК е функционална, динамична и

отворена за промени система, приоритетно насочена към качеството на обучение в МУ–Плевен (**Наръчник по качеството на МУ-Плевен, Система за оценяване и поддържане на качеството в МУ-Плевен**).

През 2017 г. изцяло е актуализирана основната документация на СОПК, произтичаща от една страна от изискванията на новия международен стандарт БДС ENISO 9001:2015, а от друга – от стремежа към оптимизирането на дейностите по управлението и поддържането на документацията. **Системата за управление на качеството (СУК)** обхваща всички елементи на БДС ENISO 9001:2015.

През 2020 г.-2022 г. са проведени **6** цялостни вътрешни одити на СУК, **3** надзорни одита от „Сертификация“ ЕООД и **6** Прегледа от ръководството. На МУ-Плевен е издаден нов сертификат **БДС EN ISO 9001:2015, валиден до 14.02.2024 г.**

Контролът върху качеството на реализация на докторските програми е част от регулярно провежданите в МУ-Плевен одити по утвърден от Академичния съвет график. Съгласно приетите годишни графици за провеждане на одити по катедри и сектори на МУ-Плевен, за периода **2015 - октомври 2022г.** в МУ-Плевен са осъществени общо **106** вътрешни одита. В сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ са проведени **2** вътрешни одита (2018г. и 2021г.) и са установени добро състояние и ефективност на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението.

**1.1.3.** Медицинският университет – Плевен има изградена политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст. Темата **„Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни“** е приоритетно направление в Националната стратегия за развитие на науката до 2020 г. Научноизследователската дейност на докторантите е насочени към опазване на здравето и подобряване качеството на живота: определяне на свободни радикали, микроелементи и обмяна на съединителната тъкан в норма и патология; нормална и патологична морфология; проблемни микроорганизми в съвременната инфектология; проблеми на репродукцията, майчиното и детското здраве; социално-значими заболявания; анализ и оценка на състоянието на общественото здраве. Тези направления са залегнали в Стратегията за развитие и дейност на МУ–Плевен за периода 2013-2017г. и периода 2017– 2021г.

Научно-изследователската тематика по ДП „Медицинска паразитология и хелминтология“ в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ е фокусирана върху съвременни проблеми и нерешени въпроси на специалността в глобален, национален и регионален мащаб. Разработват се аспекти на опортюнистичните паразитози – бластоцистоза и генотипово разнообразие на *Blastocystis sp.*, на паразитозите, протичащи с клинично изявена алергия, на разпространението на ехинококозата и мероприятията за нейното ограничаване в Плевенски регион, които са залегнали и в докторските програми.

**1.1.4.** С цел предотвратяване на плагиатство през 2013 г. е закупена софтуерна програма Plag Aware, а от 2015 г. е заместена с iThenticate® - система за проверка на плагиатството, която сравнява съдържанието с огромна база от уеб страници и академични публикации. При установяване на висок процент на плагиатство, въз основа на отчета „iThenticate®“ или друг източник на информация, ръкописите не се разглеждат за публикуване в университетското списание Journal of Biomedical & Clinical Research. Поради установено плагиатство са отхвърлени две статии на докторант и една статия от том 4 е оттеглена.

Към МУ-Плевен функционира **Комисия по етика на научноизследователската дейност (КЕНИД)**, която е независим експертен и консултативен орган за провеждане на начална оценка, периодичен надзор и даване на становище относно медицинските и етичните аспекти на научните изследвания, провеждани в рамките на институцията. Обект на проучване са всички етични проблеми, отнасящи се до защита на обществените интереси от недобросъвестни действия на изследователите при провеждане на научните изследвания, оповестяването и публикуването на резултатите от проучванията (Правилник за дейността на Комисия по етика на научноизследователската дейност в МУ-Плевен).

МУ–Плевен **не допуска дискриминация при приема и обучението на докторантите** чрез: публично оповестяване на конкурсите за включване в докторски програми (Обява на докторантури в МУ-Плевен за учебната 2017/2018 г.) и конкурсите за финансиране на научноизследователски проекти за докторанти; избор на независими външни експерти за оценяване на научноизследователските проекти; предоставяне на равни възможности за обучение в специализирани курсове в Университета и външни институции, и обучение в образователни курсове в Докторантското училище; равен достъп до специализирана апаратура и специализирана литература; равни условия за популяризиране на научните резултати на научни форуми и в научни списания; равен достъп до техническа помощ при изработването на автореферата и дисертационния труд; осигуряване на независими членове на научните журита.

В МУ–Плевен с Протокол на АС № 3/03.07.2017 г. са приети и действат **Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство и Правила за процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи.**

#### **Констатации по критерий 1:**

*Цялостната дейност за обучение по докторската програма „Медицинска паразитология и хелминтология“ в МУ – Плевен е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва нейната специфика и отговаря на законовите наредби. МУ-Плевен изгражда и прилага политика за осъществяване взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма.*

*Изработени са и се прилагат правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, гарантирани от вътрешни нормативни документи и действащи контролни структури. Политиките за осигуряване на качеството отразяват връзката между научните изследвания, обучението и преподаването и са съобразени с националния контекст, в който функционира институцията, така и с институционалния контекст и стратегическия ѝ подход.*

### ***Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите.***

**Критерий 2.1.** Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

**2.1.1.** Докторските програми в МУ-Плевен, включително в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, са разработени по утвърдени процедури с участието на висококвалифицирани учени. За доброто качество на обучението и научните изследвания в докторската програма допринасят междуфакултетното и

междунституционално партньорство и договорената колаборация с отдел „Паразитология и тропическа медицина“ на НЦЗПБ - София. За всяка докторска програма се разработват учебен план, учебна програма и квалификационна характеристика, където са отразени целите на програмата, описанието на получаваната квалификация в рамките на лекциите от груповия и индивидуалния учебен план, а така също и професионалните компетенции, получавани след защитата на дисертационния труд. Изпълнението на конкретните научни-изследователски дейности е отразено в детайли в индивидуалния учебен план за подготовка на докторанта. Индивидуалният план се обсъжда от Катедрения съвет. Факултетният съвет утвърждава индивидуалния план. През 2019 г. на заседание на Академичен съвет на МУ-Плевен (Протокол № 18/22.04.2019 г.) са приети Процедури за придобиване на ОНС „Доктор“ и НС „Доктор на науките“.

Обучението на докторантите в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ е насочено в следните три области:

1. **Образователна**
2. **Научноизследователска**
3. **Морално-етична**

Основните тематични направления, разработвани в унисон със съвременните тенденции в медицинската паразитология и залегнали в докторските програми, са насочени приоритетно към съвременната био-молекулярна диагностика на паразитозите, генотипиране на паразитите и имунитет и алергия при паразитозите, а именно :

- PCR диагностика на бластоцистозата;
- Изолиране на паразитна ДНК, генотипиране и изучаване на връзката между генотипа на паразита и клиничните прояви на паразитозата;
- Ролята на IgE, еозинофилните клетки и коагулационната система в патогенезата на алергичните състояния при паразитна инвазия;
- Изучаване на промените в показателите на хуморалния и клетъчния имунитет при паразитни заболявания с алергични прояви.

Хабилитираният преподавател, член на сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ при Факултет „Обществено здраве“ към МУ-Плевен е експерт в областта на медицинската паразитология и инфекциозните болести и има потенциал да ръководи и подпомага млади учени и докторанти в кариерното им развитие, да дава насоки и съвети по провеждане на научно изследване, помощ по проекти, при писане на теза, при публикуване на резултатите от научни експерименти.

**2.1.2.** В МУ–Плевен са създадени организация и стандарти при разработването, одобрението и прилагането на учебната документация по докторските програми. Разработен е формат на учебните програми, съдържащ същността и всички аспекти, свързани с обучението по дисциплината; нейното място и обвързаност с други дисциплини в учебния план; преподавателите, включени в обучението; начините и формите на обучение и оценяване. **Учебните програми се изготвят, съгласуват, съхраняват съобразно „Инструкция за разработване и управление на документите от СОПКО“,** процедура, приета от УК-КОА на МУ–Плевен 22.06.2006 г. и **„Управление на разработката на учебни планове и програми“,** документи, налични на страницата на МУ–Плевен. Чрез участието си във ФС и АС, както и чрез прякото си участие в академичните дейности на катедрите, в които са зачислени, докторантите имат възможност да участват в обсъждането, актуализирането и утвърждаването на учебните програми.

Всяка докторска програма в МУ–Плевен се одобрява от Катедрен и Факултетен съвет. За периода 2012-2021 г. 204 докторанти са участвали пряко в разработването на

учебната документация, включваща индивидуалните учебни планове за подготовка на докторанти, изготвянето на периодични отчети за изпълнението на програмата и предложения за промени в сроковете на изпълнение на някои от задачите в програмата, а така също и промени в задачите на програмата .

**В сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“** съгласно академичните стандарти, с активно участие на докторантите в звеното са разработени **учебна план-програма и квалификационна характеристика за обучението на докторанти по специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“**, които са приети на Катедрен и утвърдени на Факултетен съвет през 2019г. *Те ще се обсъждат и актуализират периодически, за да отговарят на стандартите.*

Отчитайки кадровите възможности на обучаващото звено и спецификата на докторската програма, учебната документация за обучението по Медицинска паразитология и хелминтология е разработена за две форми на обучение: **редовна форма на обучение и обучение в самостоятелна форма.**

**2.1.3.** Обучението на докторантите по **„Медицинска паразитология и хелминтология“** към МУ–Плевен се провежда в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката, при формулирани ясни цели и задачи на докторската програма, добра мотивация за провеждане на обучение по научната специалност и отговаря на изискванията на разпоредбите на основните законови и подзаконови нормативни актове и на конкретните Правилници и процедури на МУ-Плевен. Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват в Учебен сектор при МУ–Плевен и в текущия архив на обучаващото звено. Текущата административна документация, свързана с докторската програма и нейното нормативно съответствие е отговорност на отдел „Научноизследователска дейност“.

**Досието на докторанта** включва: Апликационна форма на докторанта; Анкетна карта на кандидат докторанта; Доклад от Ръководителя на катедрата за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Протокол от КС за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Заповед на Ректора за записване на докторанта на издадена на базата на Решение на Факултетен съвет; Доклад на Ръководителя на Катедра за насрочване на изпит на докторанта; Заповед на Ректора за провеждане на изпит по специалността на докторанта; Протокол от проведения изпит на докторанта; Доклад от Ръководителя на Катедрата за предварителна защита; Индивидуален план за обучение в ОНС „доктор“ в Медицински Университет – Плевен; Финансов план.

Учебната документация по докторските програми в Медицински университет - Плевен периодично се анализира и обновява, като се взема под внимание мнението и съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни. Документацията на докторантите по Медицинска паразитология и хелминтология е налична и пълна.

За периода **2015 – октомври 2022 г.** в сектора се разработват две дисертации за ОНС „Доктор“.

**2.1.4.** Разработваните в МУ-Плевен докторски програми са съобразени както с динамичното развитие на медицинското знание и практика, така и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на Медицинския университет, Университетската болница „Д-р Георги Странски“ – Плевен, УМБАЛ „Света Марина“ - Плевен и други здравни заведения и институции от страната. Ежегодно ръководителите на научни звена



заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет на МУ-Плевен.

МУ-Плевен е важен национален център за подготовка на докторанти по специалността „Медицинска паразитология и хелминтология“. Като се имат пред вид данните на МЗ, НЦЗПБ и др. за рязкото намаляване на специалистите в тази област през последните години у нас и необходимостта от поддържане на адекватна възрастова структура на академичния състав в национален мащаб, еднозначно трябва да подчертаем необходимостта от реализиране на тази докторска програма. Необходимо е да се отчита и голямата учебна натовареност на сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, чийто обем непрекъснато нараства. Придобитата по време на обучението професионална квалификация дава възможност на докторантите за реализация като преподаватели.

**2.1.5.** В университета е разработена и функционира Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти в МУ-Плевен, с което обучението в трета степен на висшето образование се издига на качествено ново равнище и дава възможност за признаване на професионалната мобилност в чужбина на докторантите. Кредитната система е разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити. Университетът следва политика и процедура за академично признаване на чужди образователни документи.

В България се реализират докторски програми по „Медицинска паразитология и хелминтология“, съвместими с тази в МУ Плевен, в НЦЗПБ и в Медицинските университети в София, Пловдив, Стара Загора и Варна. Подобни програми се изпълняват и в редица чуждестранни университети в страни от Европейския съюз и извън него.

През акредитационния период докторантите в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ са участвали в поредица от свързани с тематиката на научноизследователската дейност квалификационни курсове в НЦЗПБ - София.

Допълнителен източник на информация представлява базата от данни на НАЦИД, съдържаща докторантски разработки от всички тематични направления. Подобна база данни съществува и за европейските докторски разработки, което позволява своевременно актуализиране на докторските програми в Университета.

**2.1.6.** Документацията относно приема и обучение на докторантите се съхранява в Център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени, като текущо се упражнява контрол за спазване на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на докторантите. Там се съхранява и база от данни за всеки докторант, завършил обучението за срок една година след защитата.

Обучението по всяка докторска програма се оценява и анализира на базата на провежданата ежегодно атестация на докторантите и на изготвения отчет на докторанта за извършената образователна и научноизследователска дейност и получените резултати, който се приема от Катедрения съвет и утвърждава от Факултетния съвет.

Наблюдение и контрол на състоянието на документацията, свързана с качеството на обучение, вкл. докторските програми се извършва чрез вътрешен одит с оформяне на вътрешен одитен отчет. Съгласно отчетите на проведените в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ одити (2018г. и 2021г.) е констатирано пълно съответствие на дейностите с изискванията в различните области на обхват на одита, добре поддържана документация и липса на несъответствия.

### **Констатации по критерий 2:**

Докторската програма по „Медицинска паразитология и хелминтология“ е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката, с ясно дефинирани цели, задачи, методология, очаквани резултати и са сравними с подобни у нас и в Европа. Разработени са стандарти и е създадена организация за непрекъснатия им мониторинг: учебна документация, изработване и оценяване на програмите, етап на работа, контрол на достоверността и автентичността на разработките, позволяващи своевременна защита, професионална мобилност и успешна реализация на пазара на труда.

МУ-Плевен е важен национален център за подготовка на докторанти и докторската програма е съобразена с нуждите на потенциалните работодатели в регионален и национален мащаб, като се отчита рязкото намаляване на специалистите в тази област през последните години у нас и увеличения обем на преподаване в МУ-Плевен.

### **Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.**

**Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.**

В МУ-Плевен се провежда последователна политика за мотивиране на академичния състав и докторантите за повишаване на нивото и качеството на научноизследователската дейност..

**3.1.1.** Обучението на докторантите е съобразно със съвременните научни постижения, за което са осигурени условия на **институционално** и **катедрено** ниво.

На институционално ниво обучението на докторантите в МУ - Плевен се осъществява по система, която непрекъснато се обновява и актуализира съобразно научните постижения и тенденции в съответната област. Създадено е **Докторантско училище**, което функционира към Центъра за научноизследователска дейност.

Докторантите по специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“ се обучават в съответствие със съвременните постижения на медицинската наука и практика. Учебният процес се организира с индивидуалния учебен план за работа на докторанта. Акцентира се върху индивидуалната форма на обучение, като задължителен елемент е и груповото обучение в рамките на Докторантското училище.

На катедрено ниво акцентът е върху индивидуалната работа на научния ръководител с докторанта. От 2015г. е организирано **Есенно училище по Иновации в медицината**, превърнало се в традиционен научно-обучителен форум за Университета.

МУ-Плевен работи в посока целенасочено стимулиране на докторантската мобилност. Актуални за периода 2014 - 2022г. са **46** договора за академичен обмен по програма Еразъм+, от които **43** с медицински университети и центрове в **15** програмни държави и **3** с университети от партниращи държави. На 26 февруари 2021г. Европейската комисия удостоява МУ-Плевен с Еразъм Харта за висше образование 2021—2027, която осигурява равнопоставено участие на Университета в проекти по дейност „Мобилност“ в сектор „Висше образование“;

През акредитирания период, редовният докторант е участвал в **8** курса и специализации, проведени в МУ-Плевен, страната и чужбина. Те са свързани както с придобиване на общи знания и умения и специализацията по Медицинска паразитология, така и със специфични задачи, свързани с темата на дисертационния му труд.

Редовният докторант е участвал в **11** курса и специализации, проведени в МУ-Плевен и НЦЗПБ - София. Обучението му включва както теми от Докторантското училище, така и курсове, свързани с темата на дисертацията и специализацията по Медицинска паразитология.

**3.1.2.** Съгласно кредитната система, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити, в хода на изпълнение на образователната програма, докторантите трябва да придобият определен брой кредити по време на обучението си в докторската програма (минимум **250** кредита за редовна форма на обучение и минимум **220** кредита за самостоятелна форма на обучение - Учебен план и Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти в МУ-Плевен).

Учебният план от своя страна се дели на групов учебен план и индивидуален учебен план. **Груповият учебен план** се осъществява в рамките на Докторантското училище. Посещавайки Докторантското училище, докторантите натрупват определен брой кредити – **70** кредита за редовни докторанти и **40** кредита за докторанти на самостоятелна подготовка. Подготовката и обучението на всеки докторант се осъществява по Индивидуален учебен план, изготвен със съдействието на неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет. **Индивидуалният учебен план** определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

**Индивидуалният учебен план** включва: тема на дисертацията; научен ръководител, специалност, етапи, срокове и дейности по години; осигуреност на научното изследване; участие в лекции, курсове, обучения и научни форуми; колоквиуми и срокове за полагането им. Изпълнението на индивидуалната научна програма, която дава разпределение на всички дейности по години, етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд, изпит кандидатски минимум и сроковете за полагането му, посещението и участието в лекции, курсове, обучения и научни форуми се равнява на 120 кредита.

Единият докторант е зачислен със Заповед № 2910/05.12.2017г. за срок от 3 години като редовен докторант по специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“ с тема: „Генотипово разнообразие на *Blastocystis sp.* и състояние на хуморалния и клетъчния имунен статус на пациенти с бластоцистоза - фактори, повлияващи инвазионния процес и ефективността на етиологичната терапия“. Положил е изпит за докторантски минимум и е придобил специалност Медицинска паразитология. Поради недостатъчния събран клиничен материал във връзка с COVID епидемията, докторантурата е удължена с една година. След прекъсване на докторантурата по семейни причини за период от още една година, на 04.05.2022 г. на катедрен съвет на катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ е взето решение тя да се прекрати без право на защита поради непредставяне в срок на завършен научен труд според Правилника за развитие на академичния състав на МУ – Плевен. При проведения разговор с докторанта комисията установи, че материалът е вече почти събран и той е започнал оформянето на дисертационния труд с намерение да продължи работата си и защити под формата на самостоятелна подготовка

Другият докторант е зачислен със Заповед № 3068/18.11.2019г. за срок от 3 години като редовен докторант по специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“ с тема: „Паразитози и алергичните им прояви при хората: обща характеристика на патогенезата, съвременна диагностика и лечение“. Д-р Л. Стоянов успешно е положил

изпит за докторски минимум и все още е в процес на събиране, анализ и обобщаване на клиничния материал по дисертацията.

**3.1.3.** Изпълнението на индивидуалните програми на докторантите периодично се контролира от научния ръководител, КС, ФС. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират отделните етапи при подготовка на дисертационния труд и сроковете и очакваните резултати от изпълнението на всеки етап. Контролът по спазването на индивидуалния план се осъществява регулярно от научния ръководител и ръководителя на катедрата, в която е зачислен докторантът. На Катедрен съвет докторантът представя етапен отчет за дейността, която е извършил през изминалия период. Отчетът се приема на Катедрен съвет и утвърждава от Факултетния съвет. Резултатите и оценка за работата им се съхраняват в личното дело на всеки докторант в сектор „Работа с докторанти“. Резултатите от научноизследователската си дейност, извършена по научноизследователски проекти, докторантите представят и в етапния и краен отчет на проекта, като Комисията по финансиране на научноизследователските проекти към МУ–Плевен дава оценка в рамките на процедурите за контрол на вътреуниверситетските проекти.

**3.1.4.** Постиженията на докторантите се оценяват през целия период на разработка на докторския труд чрез контрол на индивидуалния учебен план, отчетите, участие в научноизследователски проекти, публикации в списания с IF, публикации в други списания и участия в конференции. Използват се ясни, съвременни и публично оповестени методи за оценяване постиженията на докторантите. Само докторанти, изпълнили планираните дейности по Индивидуалния учебен план и събрали изискуемия минимален брой кредити, се допускат до предзащита пред разширен Катедрен съвет. Със свое решение Катедрения съвет предлага на Факултетния съвет оценка за дейността на докторанта: много добра, добра, задоволителна или незадоволителна.

**3.1.5.** В МУ – Плевен има изградена организация при постъпване на жалби от студенти и докторанти. Комисията за развитие на академичния състав (КРАС) изпълнява контролни функции, включително и разглеждането на жалби. Всички жалби се разглеждат от етичните комисии по звена, които в своята работа се ръководят от *Правилник за дейността на комисията по етика на НИД*. В случай на: нарушаване на правата на докторанта; неспазване сроковете за административно обслужване; несъгласие с начина на оценяването му; възникнали конфликти с научния ръководител или други проблеми се подава сигнал (жалба) до КЕНИД, която при констатирани нарушения уведомява Ректора на МУ.

Създадена е и Комисия за разглеждане на жалби от студенти и докторанти, но до този момент **няма постъпили такива от докторанти** от специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“

#### **Констатации по критерий 3.1:**

*Подготовката на докторантите по „Медицинска паразитология и хелминтология“ в МУ – Плевен се осъществява със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение. Процедурата по контрола върху обучението е регламентирана и се осъществява от научния ръководител чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите в обучаващата катедра.*

*За периода 2015-2022 г. са обучавани двама редовни докторанти по научна специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“.*

*Всички елементи от докторантските процедури са надлежно, ясно и недвусмислено отразени в административната документация на ВУ.*

## **Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.**

**Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.**

**4.1.1.** Процедурите и практиката, обхващащи „жизнения цикъл“ на докторанта, са посочени в *Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ – Плевен*. Спазват се ЗВО, ЗРАСРБ и правилника за неговото приложение. Обучението за придобиване на ОНС „доктор“ се осъществява в редовна, задочна, самостоятелна форма. Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност 3 г., а задочната - 4 г. Обучението се извършва по акредитирани от НАОА докторски програми по съответните научни специалности и професионални направления.

Всички документи са публикувани на интернет-страницата на МУ – Плевен. Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от **Център за обучение на докторанти, пост докторанти, специализанти и млади учени** и се контролира от Ръководител ЦНИД и Зам.-Ректор НИД. В него е създадена база-данни за всеки докторант.

Съхраняваният архив съдържа база-данни, отнасящи се до всички етапи на целия „жизнен цикъл“ на докторанта. На Web-сайта на МУ е създаден и се поддържа раздел „Докторанти“ със съдържание на английски и български език. В него е предоставен Справочник на докторанта с пълна информация относно приема, провеждането и контрола на обучението и научните изследвания на докторанти, защитата на докторски дисертации (Раздел „Докторанти“). Разработена е специална процедура, касаеща защитата - *Процедура при защита на дисертация за придобиване на ОНС „Доктор“*.

От 2007 г. МУ–Плевен е институционален член на ORPHEUS (Organisation for PhD education in Biomedicine and Health Sciences in the European System) и участва активно при разработването на документите за създаване на единни критерии за разработване и оценяване на докторски програми. На Web-сайта на МУ–Плевен са публикувани Стандарти за обучение на докторанти по биомедицински и медицински науки в Европа, предложени от ORPHEUS – AMSE – WFME. С цел организиране и координиране на образователната програма на докторантите в МУ–Плевен в съответствие с Европейската система за набиране и трансфер на кредити, през 2012г. е утвърдена кредитна система за оценка на подготовката на докторанти.

От 2018 г. дисертациите и авторефератите са налични в пълен текст в Регистъра на академичния състав и НАЦИД. Те са на разположение и в Репозиториума за регистрирани читатели на Библиотеката на МУ. По този начин се осъществява публичност на постигнати-те научни резултати в дисертационния труд пред академичната общност. Всички изисквания и процедури се спазват стриктно по отношение на докторската програма „Медицинска паразитология и хелминтология“.

**4.1.2.** Създадени са правила за финансово подпомагане на проекти на докторанти в МУ–Плевен от Фонд „Подпомагане на докторанти“ чрез участие в конкурси, които ежегодно се публикуват на сайта на Университета. Правилата са разработени в съответствие с изискванията на Наредба на МОН за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за

финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност от 10.09.2016 г. (ДВ брой 73 от 16.09.2016г.) и в съответствие със Системата показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите на научноизследователската дейност, финансирани със средства от държавния бюджет в МУ–Плевен.

Организацията, провеждането и отчитането на конкурсите, както и окончателното класиране на научноизследователските проекти се извършва от Комисия по финансиране на научноизследователските проекти. Академичният съвет на МУ–Плевен осъществява контрол върху работата на Комисията, приема и оценява резултатите от конкурса за съответната година. В рамките на конкурса се финансират разходи за дейности свързани с изследователската дейност по проекта, както следва: химикали, реактиви, китове, медикаменти, консумативи, опитни животни и други материали необходими за конкретната разработка, които не могат да бъдат осигурени от базовото звено. За периода 2012-2017г. във финансираните със средства на МУ — Плевен научноизследователски проекти са участвали общо 86 (56.95 %) студенти и докторанти. От 2011г. (Заповед на Ректора на МУ -Плевен № 197/07.02.2011 г.) се провеждат самостоятелни конкурсни сесии за финансово подпомагане на проекти на докторанти, в които участват докторанти зачислени за обучение за редовна докторантура и техните научни ръководители.

През периода 2015–2019 г. докторантите от сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ са участвали в **два** научноизследователски проекта, финансирани от МУ-Плевен.

**4.1.3.** В МУ – Плевен са създадени условия за изходяща мобилност по **програми Еразъм и Еразъм+**. Актуални за периода 2014 - 2021 г. са договори за академичен обмен по програма **Еразъм+** с **46** медицински университета и центрове в 15 програмни държави и 3 с университети от партниращи държави.

От месец юни 2013 г. МУ-Плевен е член на Националната академична мрежа, изградена от Българската академия на науките. Разкрит е Регионален академичен център - Плевен. С негово съдействие в периода 2013 – 2022 г. са сключени договори за съвместна научноизследователска дейност с 9 института на БАН. През 2015-2022г. са разработени **11** научноизследователски проекта с колективи от МУ-Плевен и институти на БАН, **5** от които с участие на докторанти.

Публикационната активност на двамата докторанти е представена с **5** публикации в списания с IF/SJR (**2** с списания с IF и **3** в реферирани издания в световните база данни) и **2** публикации в нереперирани списания, **4** участия в научни форуми в чужбина и **8** - в България.

Докторантите в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ до **момента не са реализирали** мобилност с цел обучение по време на докторантурата, но предстои обучение на единия докторант в Испания през 2023г.

**4.1.4.** В сектор „Работа с докторанти“ към Центъра за научноизследователска дейност функционира административна система за регистриране на зачислените докторанти, хода на докторантурата и защитата на дисертационния труд.

През периода 2015–2022г. в МУ-Плевен са обучавани общо **249** докторанти, от които : **84** в редовна докторантура, **44** в задочна докторантура и **121** в докторантура на самостоятелна подготовка и успешно защитили ОНС „Доктор“ са **111** докторанти, от които **76 (70%)** са част от научно-преподавателския състав на МУ-Плевен, като **31** от тях са хабилитирани.

**В сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ няма защитени дисертации през този период.**

**Констатации по критерий 4:**

*В МУ-Плевен има изградена организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите във всички етапи на тяхната подготовка. Те се включват активно в научноизследователски проекти и научни форуми. Сътрудничеството с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване на качеството на обучение във ВУ и кариерното развитие на докторантите.*

*Функционира добре организирано и работещо докторантско училище. Има добра информация за завършилите докторанти и информация за тяхното развитие.*

**Стандарт 5. Преподавателски състав.**

**Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.**

**5.1.1.** МУ – Плевен има ясни, прозрачни и справедливи процедури за назначаването и обучението на академичния състав; предлагат се възможности и се насърчава професионалното развитие на преподавателите; насърчава се научната дейност за укрепване на връзката между образованието и научните изследвания; насърчават се иновациите в методите на преподаване и използването на нови технологии.

Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели с необходимия профил и с доказана висока степен на квалификация в областта на докторската програма и професионални характеристики, които са в съответствие с нормативните изисквания (ЗВО – чл. 46, ал. 4; ППЗРАСРБ – чл. 4, ал. 4; ПРАС в МУ – Плевен – р.1, чл. 4, ал. 1).

Към настоящия момент, академичният състав на Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ се състои от **3** хабилитирани преподаватели на основен трудов договор в МУ - Плевен (**1 професор** с придобита ОНС „Доктор“ и хабилитации в ПН. 7.1. Медицина, **доценти - двама**, от които **единият** е с ОНС “доктор” и хабилитация в ПН. 7.1. Медицина и **другият** е с ОНС „Доктор“ и хабилитация в ПН 4.3. Биологически науки ) и **3** нехабилитирани преподаватели (**гл. асистент** с ОНС „доктор” в ПН. 7.1. Медицина и **2 асистенти**).

**Хабилитираните преподаватели**, освен че са с отличен професионален опит, имат също така и много активна експертна и консултантска дейност.

В сектора по специалността Медицинска паразитология работи **1 хабилитиран преподавател** но ОТД с отлични професионални компетенции, методични и технологични умения. Той е магистър по медицина с **2 специалности** - „Медицинска паразитология“ (1987г.) и „Инфекциозни болести“ (1998г.), придобита ОНС „доктор“ през 2009г., а от 2011г. е доцент. До 2021г. е ръководител на сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ и началник на Медико-диагностичната лаборатория при УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ ЕАД-Плевен. Член е на Академичния съвет на МУ-Плевен и на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве“.

През периода **2015-2022г.** доц. д-р Ангелов, дм е ръководител на специализациите по Медицинска паразитология на **5** лекари. Той е научен ръководител на дисертационния труд за придобиване на ОНС „Доктор“ на двамата докторанти.

За периода 2015-2018г. в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ към катедра „Инфекциозни болести, епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ работят **2 нехабилитирани** преподаватели на ОТД, които след придобиване на специалност „Медицинска паразитология“ са освободени, съответно през 2018 и 2020 г.

Към м. октомври 2022 г. в сектора работят две нехабилитирани лица на основен трудов договор.

**5.1.2.** Позитивната академична среда в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, съчетана с дългогодишния научнопреподавателски опит и високата квалификация на хабилитирания преподавател, създават необходимите условия за качествено ръководство и адекватна оценка на цялостния труд на докторантите в областта на докторската програма „Медицинска паразитология и хелминтология“.

Общият брой публикации на преподавателите в сектор „**Епидемиология, паразитология и тропическа медицина**“ за периода 2015–2022г. е **15**, като в реферирани списания са **8**, от тях с IF и SJR са **6**, а в нереперирани списания – **7**. Относителният дял на публикациите с участие на докторантите спрямо общия брой е **47** процента. Представени са общо **23** научни съобщения на медицински научни форуми, от които **15** в България и **8** в чужбина.

Научната продукция на едното **хабилитирано** лице за периода **2015 – 2022г.**, което е ангажирано с обучението на докторантите по ДП „**Медицинска паразитология и хелминтология**“ включва: публикации в реферирани списания в световните база данни – **3**; публикации с IF и SJR – **1**; в нереперирани списания – **5**; Импакт фактор – **0.394**; участия във форуми в чужбина – **4**; участия във форуми в България – **7**; ръководител на **2** научноизследователски проекта. Доцентът има **12** цитирания в българската периодика (в два международно реферирани списания) и научни монографии.

Публикационната активност на **двамата** нехабилитирани преподаватели по Медицинска паразитология, които са и докторанти е представена с **5** публикации в списания с IF/SJR (**2** с списания с IF и **3** в реферирани издания в световните база данни) и **2** публикации в нереперирани списания, **4** участия в научни форуми в чужбина и **8** - в България.

Научният ръководител доц. И. Ангелов също до сега не е участвал в програмата за мобилност.

МУ-Плевен трябва да продължи дейността по осигуряване на достатъчен брой изследователи и преподаватели по Медицинска паразитология, на професионалното израстване на кадрите и приемствеността в колектива на сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ и в бъдеще.

**5.1.3.** Успешна практика в сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ е подборът на темите за докторантури да е в обсега на специалността и научната тематика на научното звено. Основните тематични направления са генотипиране на бластоцистни изолати от пациенти с различни форми на инвазионния процес; промени в клетъчния и хуморален имунитет на пациенти с паразитоза; значение на общия и специфичния IgE, еозинофилните клетки и ситемата на коагулация в патогенезата на коморбидните състояния - алергия и паразитоза.

Друга успешна практика е интегрирането и комуникацията с широк спектър от научноизследователски и образователни среди в областта на биологията, медицината, модерните биотехнологии, както и редица други медикобиологични и клинични направления. За да бъде пълноценно и оперативно, обучението по докторската програма се



основава както на поддържано междуфакултетно и междуинституционално партньорство, така и на договорена колаборация с национални и международни центрове по молекулярна медицина, микробиология, биохимия и патология.

**Доцентът** е водещ специалист в гилдията на медицинските паразитолози у нас. Той е член на държавната комисия, за провеждане на изпити за придобиване на специалност по медицинска паразитология. Членува в следните професионални организации: Български лекарски съюз, Българска асоциация на медицинските паразитолози (в Управителния съвет), Българско паразитологично дружество, Съюз на учените в България и EURNA.

#### **Констатации по критерий 5:**

*МУ-Плевен прилага политика за осигуряване на качествен академичен състав. Създадени са отлични условия за включване на преподавателите, докторантите и студентите в научноизследователската дейност. В сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ подготовката на докторантите се осъществява от хабилитиран преподавател с доказани квалификации и компетентности за осъществяване на ръководство на докторска програма по Медицинска паразитология и хелминтология. Преподавателският състав развива научноизследователска дейност, свързана тематично с акредитираната докторска програма. Популяризират я чрез публикационна активност и участие в научни форуми. Съществуват добри практики за интегриране и партньорство с широк спектър от други научноизследователски структури.*

### ***Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.***

**Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.**

**6.1.1.**Обучението на докторантите се извършва в Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, като се използва както собствената материално-техническа база, така и много добрата обща база на Университета. Теоретичното и лабораторно-практическо обучение на докторантите се осъществяват в аудитории, учебни и семинарни зали. Всички зали и учебни помещения са обзаведени с модерна аудиовизуална техника, система за озвучаване и компютърна техника. Наличната медицинска апаратура позволява разработването на научни теми на Европейско равнище. Създадена е среда и има наличие на информационни продукти за дистанционно обучение.

Университетът разполага с **27** оборудвани **лекционни зали** и **178 учебни зали** оборудвани със съвременна мултимедийна техника за провеждане на учебно-практически занятия. Залите са Аудиториите „Амброаз Паре“ и „Гален“ са оборудвани с аудиовизуална техника, позволяваща видеоконферентна връзка в реално време с различни точки на света.

Преподавателите от сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, включително и докторантите, са осигурени с достатъчен брой компютри, високоскоростен интернет, мрежова връзка и възможност за Wi-Fi интернет достъп. Осигурена е достатъчна лабораторната площ за изследователска дейност. Използва се базата на Университета, на Кабинета по паразитни болести с лаборатория към ДКЦ (където работи доц А. Ангелов) и на Кабинета по паразитни болести с лаборатория към Университетската болница (където работи д-р Лалев). Те разполагат с набор от апаратура, регламентиран в стандарта по медицинска паразитология – съвременни светлинни микроскопи, центрофуги, термостат; водна баня, хладилници със замразяваща камера, сух стерилизатор, отчитащо устройство

за ELISA – използва се общо с Микробиологична лаборатория на болницата, автоклав – използват се възможностите на централна стерилизация на болницата, апарат на Берман, компютърна конфигурация. За научна работа в МУ-Плевен са предоставени възможностите на Университетска лаборатория за научни изследвания, в която се провеждат мултидисциплинарни изследвания в сферата на медико-биологичните науки и се извършва обучение на докторанти, изследователи и студенти, базирано на съвременни изследователски методи и апаратура. Лабораторията е оборудвана с апарат за полемеразна верижна реакция в реално време, система за хоризонтална гел електрофореза, клас 2 ламинарен бокс и др. Докторантите могат да използват и оборудването на научната лаборатория на сектор „Биология“ за доказване на специфични антитела с ELISA и Western blot. Ако диагностичния и изследователския процес изискват се използват всички апарати на болницата – рентген, ехограф, скенер, ЯМР, ЕКГ, ЕМГ.

След направения основен ремонт през 2004 год. библиотеката е разположена върху 723 кв. м. На разположение са: 5 читални (224 кв. м.) със 78 места за четене, 12 компютъра и 10 таблета на свободен достъп, свързани с Интернет; компютърна зала (36 кв. м.) с 16 компютъра на свободен достъп, свързани с Интернет; център с 2 мултифункционални устройства; 3 настолни скенера, от които 2 Photo Scanner; телевизор и DVD-плейер.

В Издателския център функционират звено за предпечатна подготовка, печатна база, копирно звено. Всички дейности се обслужват от квалифицирани специалисти: предпечатна подготовка на учебници, тестове и други учебни медицински пособия и издания, свързани с научната дейност в Медицински университет – автореферати и монографии.

Извършва се предпечатна подготовка на вестник **Academia medica**, последовател на „Плевенска медицина“. Изданията са налични на страницата на ВУ - [Академичен в-к Academia Medica](#). В Печатна база се копират тестове, клинични случаи, документация за проекти, обществени поръчки, за конгреси и научни форуми.

Наличната МТБ постоянно се обновява, за да отговаря изцяло на съвременните изисквания и нуждите на академичния състав и обучаващите се студенти и докторанти.

**6.1.2.** МУ-Плевен предоставя реални възможности докторантите да работят по проекти, свързани с тематиката на дисертационните им трудове, ръководени от членове на академичния състав.

Средствата за закупуване на необходими реактиви и консумативи за провеждане на експерименти на докторантите от сектора се осигуряват от научноизследователски проекти, финансирани от МУ-Плевен, както и от Фонд „Подпомагане на докторанти“ в МУ - Плевен. За отчетания период 2015г.-2019г. докторантите са участвали в **2 научноизследователски проекта**. За редовните докторанти е предвидена допълнителна субсидия на стойност 1000 лв. на година от бюджета на Университета за разходи, свързани с подготовката на дисертационния труд и оповестяване на резултатите от разработката.

Животните за фундаменталните биомедицински научни и изследователски проекти в МУ-Плевен се осигуряват от Вивариум. Той се явява единствен за Северозападна и Централна Северна България Център за отглеждане на различни видове лабораторни животни за учебна и експериментална работа.

**6.1.3.** Информационното и ресурсно осигуряване на учебната и научната дейност в МУ – Плевен се осъществява от единствената голяма специализирана **Медицинска библиотека** в Северозападна и Централна Северна България, създадена през 1974г., с цел да обслужва учебната, научната и диагностично-лечебната работа. През 2017г. библиотеката е получила Удостоверение за присъждане на **Международен Стандартен**

**идентификатор за библиотеки и сродни организации (ISIL) GB – 1550000** от Национална агенция за ISIL. Медицинската библиотека обезпечава образователната дейност като осигурява достъп до библиотечните фондове и информационните ресурси - автоматизирана база данни “Българска медицинска литература“, международни база данни за наука и др.

Докторантите имат достъп до медицинските бази данни: EBSCOhost (споделен абонамент на Библиотечно-информационен консорциум до 2017г. вкл.); ISI Web of Knowledge; ScienceDirect; Scopus; SpringerLink (от 2006 год.); OVID+ (25 он-лайн списания), MEDLINE.

Обучението и научноизследователската работа на докторантите по Медицинска паразитология и хелминтология са информационно обезпечени. Те имат възможност за неограничен достъп за работа с компютър както на работните си места в сектора, така и в залите на библиотеката. В Университетската библиотека се получават следните списания в обсега на специалността на хартиен носител: Детски и инфекциозни болести, Problems of Infectious and Parasitic Diseases, European Journal of Clinical Microbiology and Infectious Diseases, и Clinical Infectious Diseases.

През акредитационния период книжният библиотечен фонд по паразитология е обогатен с **9** учебници и монографии на английски и български език, **64** учебника и учебни помагала, свързани с преподаването по паразитология и хелминтология, издадени след 2000г., а наличните библиотечни единици по паразитология и хелминтология в библиотеката са общо **131** броя.

**6.1.4.**Изследователската дейност на докторантите се осъществява съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Наредба № 9 на МОН от 10.09.2017 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ–Плевен, а тези в чужбина – частично. Отпечатването на статии в реферирани и индексирани списания се финансира от МУ–Плевен. С решение на Академичен съвет, Протокол № 35/28 ноември 2016г., се утвърждава материално стимулиране на авторите, направили публикации в списания с IF и реферирани списания без IF, на индексирани в базите данни Scopus и WEB of Science.

През 2008г. МУ–Плевен стартира издаването на научното списание „Journal of Biomedical&ClinicalResearch“, (JBCR - ISSN 1313-6917), което се реферира в следните бази данни: Българска медицинска литература; CABI; EBSCO Publishing; ProQuest.

Специфична форма за популяризиране на резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите е и Издателският център „МУ-Плевен“, който съществува и развива своята дейност от 2000г. Авторефератите на докторантите, защитили в Медицински университет – Плевен, се регистрират с ISBN номера от центъра и се отпечатват за сметка на Висшето училище.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове.

#### **Констатации по критерий 6:**

*МУ- Плевен разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлага*

*адекватен академичен комфорт през жизнения цикъл на докторантите по „Медицинска паразитология и хелминтология“. Базата на ВУ обезпечава теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано в организационен и финансов аспект, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.*

## **Стандарт 7. Управление на информацията.**

**Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.**

**7.1.1.** В МУ – Плевен е въведена „Система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК), имаща за цел създаване на условия и разработване на стандарти, процедури, механизми и критерии за осигуряване, управление и непрекъснато повишаване качеството на всички университетски дейности. Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се от Катедрения съвет и се утвърждава от ФС на МУ – Плевен. Процедурите, свързани с актуализация на учебните планове по специалности, се разглеждат, приемат се от ФС/КС и се утвърждават от АС.

Съгласно Правилника за развитие на АС в МУ и изискванията на ЗРАС, докторантите подлежат на атестация в края на всяка академична година, попълвайки атестационна карта. ВУ събира и анализира информация за успеваемостта на докторантите като провежда ежегодно атестиране. Атестациите се разглеждат в детайли на ниво катедра и на ФС.

Удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение се проследява чрез системно провеждане на **анкети за обратна връзка** (има изработени електронни анкетни карти, публикувани на сайта). Анализира се и мнението на завършилите докторанти и се следи тяхното кариерно развитие. Анкетите се съхраняват в Кабинета по качество, а обобщените резултати се анализират на заседания на АС и се обявяват публично на интернет страницата на ВУ в секция „Акредитация“. Резултатите от проведените проучвания през месец март 2015г. с **45** анкетиранни докторанти, през март 2017г. с **20** анкетиранни и през ноември 2018г. с **31** анкетиранни докторанти, са достъпни на Web-страницата на Университета. Преобладаващата част от докторантите дават висока оценка на работата на различните научни и административни звена в Университета и на ерудицията на своя научен ръководител и считат, че могат да се справят успешно с възложените задачи, касаещи тяхната дисертация.

От 2007 г. в МУ – Плевен е създаден **Кариерен център**, който осъществява и поддържа връзка между Академичната общност, студентите на МУ и потребителите на кадри, фирми и организации от сферата на здравеопазването и социалните дейности.

**7.1.2.** В МУ – Плевен има разработена и утвърдена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството и публично оповестяване на резултатите, в съответствие с добри европейски практики и стандарти. Чрез въведената система за постоянно подобряване на качеството на образованието и научните изследванията се цели постигане на високо равнище на качеството чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси (академичен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация). Съществен момент, свързан с развитието на системата за управление на качеството, е акцентът върху одита на

системата. Изпълнението на докторските програми периодично и обективно се оценява на базата на ясни и прозрачни правила и процедури, и резултатите, свързани с качеството на обучение на докторантите и потребностите от промяна се огласяват публично на ФС.

Вътрешният контрол на качеството на обучение се осигурява от Университетска комисия по качество на обучението и акредитация (УК-КОА), Факултетна комисия по качество на обучение и акредитация (ФК-КОА) и Общото отчетно събрание на съставните структурни звена на МУ. Въпросите, свързани с качеството на обучение, резултатите от анкетните проучвания, взетите мерки във връзка с открити проблеми периодично се обсъждат от ФС. Периодично се обсъжда и огласява публично ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучение и потребностите от промени.

#### **Констатации по критерий 7:**

*МУ - Плевен има изградена работеща система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите, чието функционирането се осигурява от регулярното обновяване на докторските програми, административната подкрепа, собствената документация, периодичните външни и вътрешни одити и публичното оповестяване на ефективността на резултатите.*

### **Стандарт 8. Информация за обществеността.**

**Критерий 8.1.** ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

**8.1.1.** Публично оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес на сайта на МУ-Плевен е приоритетна дейност за Ръководството на Университета, очертана в стратегическото му управление. Цялата документация по докторските програми се съставя и организира по утвърдени стандарти и се публикува на сайта на Университета.

Ежегодно в МУ-Плевен се организира Международна медицинска конференция за студенти и млади лекари. За периода 2015–2022 г. са проведени 7 такива конференции, в които са взели участие 42 докторанти от МУ-Плевен.

От 2008г. в МУ - Плевен се издава мултидисциплинарно списание *Journal of Biomedical & Clinical Research (JBRC)*, в което докторантите публикуват собствени проучвания и резултати, свързани с дисертационните им трудове. На 17.09.2015 г. е сключен договор с „De GruyterOpen“ за включване на JBRC в платформа за „openaccess“, което позволява публикуването в него статии да станат достояние на ползвателите на световната мрежа. Чрез буквено-цифров код на всяка статия се осъществява постоянна връзка към нея с интернет, кросреференции, както и възможност за предварително онлайн публикуване на приетите манускрипти. JBRC се реферира от базите данни CABI, EBSCO Publishing и ProQuest.

**8.1.2.** Усилията на Болонския конгрес да създаде Европейско пространство за висше образование са свързани с тези на Европейския съюз да създаде Европейско научноизследователско пространство – един истински вътрешноевропейски пазар за научноизследователска дейност и за професионално развитие на научните работници. За да отговори на тези изисквания МУ–Плевен стимулира докторантската мобилност.

Информация за програмите за мобилност се предоставя системно на сайта на Университета. Определянето на участниците в академичния обмен се осъществява на конкурсен принцип по определени критерии и резултатите са обявяват своевременно. Актуални за периода 2014-2022г. са **46** договора за академичен обмен по програма Еразъм+, от които **43** с медицински университети и центрове в **15** програмни държави и **3** с университети от партниращи държави.

Докторантите на сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, все още не са се възползвали от предоставената възможност за участие в програмата за академичен обмен с посочените по-горе университети.

**8.1.3.** НИД на докторантите се стимулира и подкрепя като се поемат част от разходите за участие в научни и научно-приложни конференции и симпозиуми у нас и в чужбина. Център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени с Докторантско училище към НИД организира национални и международни научни конференции, чиято цел е да се даде възможност за изява на докторанти, постдокторанти и студенти чрез техни разработки и доклади, както и да повиши квалификацията на докторантите в процеса на изработване на дисертационен труд.

Докторантите по специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“ към МУ-Плевен имат устойчиво развитие и участват в академичния и социален живот на Университета.

Резултатите от научната продукция на д-р М. Лалев и д-р Л. Стоянов са представени пред редица научни форуми от национално и международно естество. Част от предварителните резултати от дисертационния труд на докторанта д-р М. Лалев са представени на Юбилейна научна конференция „45 години Медицински университет – Плевен“ и са публикувани в *Archives of the Balkan Medical Union*.

#### **Констатации по критерий 8:**

*МУ – Плевен предоставя публично системна ясна, точна, актуална, обективна и леснодостъпна информация за учебната документация и качеството на обучение по докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната им активност.*

*На този етап се отчита липса на академична мобилност на докторантите от специалност „Медицинска паразитология и хелминтология“.*

*Достъпът на информацията за международната дейност на МУ – Плевен е организиран на две нива – чрез официалната страница на Университета и чрез самостоятелните интернет страници на неговите структури.*

### **Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.**

**Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.**

**9.1.1.** Докторските програми в МУ – Плевен са обект на постоянен мониторинг. В Направление „Качество и акредитация“ при МУ–Плевен функционира система за мониторинг, съобразена със спецификите на системата за управление на качеството. Наблюдението, одитите, анализът и оценяването на докторските програми се извършват на няколко равнища: Катедрен съвет, Център за научноизследователска дейност, Факултетен съвет и Академичен съвет.

МУ–Плевен обновява и разширява обучението по акредитирани докторски програми, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от

съответните академични общности. Обучението отговаря на настоящите и бъдещи нужди на докторантите и работодатели, като се създава баланс между нуждите на докторантите за тяхното академично развитие и нуждите от професионалисти с определени качества, знания и умения.

Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение в докторантурата „Медицинска паразитология и хелминтология“ се обсъждат задълбочено на заседанията на Катедрения и Факултетния съвет. При необходимост се правят предложения за преформулиране и редактиране на темите.

Протоколите от заседанията на Катедрения съвет, решенията на ФС и цялостния ход на докторантурите са налице в досието на докторанта.

**9.1.2.** Дейността по планирането и изпълнението на дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми е приоритетна задача на МУ – Плевен, която се координира от **Центъра за научноизследователска дейност, съвместно с основните звена, в които се провежда обучението на докторантите.** Има и конкретна информация какви процедури и практики се прилагат за повишаване на ефективността на докторантските програми. Съблюдават се научните предпочитания на докторантите и тяхната удовлетвореност от изследователската им работа. Дейностите по повишаване на ефективността на докторантските програми подлежат на периодични вътрешни одити. От представените протоколи е видно, че политиката по качество, приета от Университета, се следва от ръководството на Катедрата. Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ трябва да положи усилия за стриктно следване на сроковете на изпълнение на докторските програми и преодоляване на обективните и субективни причини за закъснения в оформянето и защитата на дисертациите.

#### **Констатации по критерий 9:**

*В МУ-Плевен се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване на ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите по Медицинска паразитология и хелминтология. Ръководството на Сектора по „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ изпълнява политиката по качество на ВУ.*

*Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“ трябва да положи усилия за стриктно следване на сроковете на изпълнение на докторските програми и преодоляване на обективните и субективни причини за закъснения в оформянето и защитата на дисертациите.*

### **Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.**

**Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.**

**10.1.1.** Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)“, докторските програми са обект на периодично външно оценяване, което се базира на взаимодействието между двете институции и се основава на изготвения доклад-самооценка, доказателствения писмен материал и представения материал на срещите.

През акредитирания период е проведен един външен одит на Системата за управление на качеството (СУК). В съответствие със Заповед № 445 от 2 март 2017г. на Ректора на МУ–Плевен, на територията на университета в гр. Плевен на 6 март 2017г. е

извършен външен одит на Системата за управление на качеството. Заключение от одита е, че МУ–Плевен е внедрил успешно функционираща Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2008.. През същия период е проведен и външен одит на Процедурата за обучение на докторанти (документацията за прием и обучение на докторанти и процедури за обсъждане и защита на докторски дисертации) от Съюза на специалистите по качеството в България и Консултантска фирма „Данов-Консулт“ ЕООД – София. Направено е едно коригиращо предложение за подобряване на документацията: ръководството на докторантското училище да разработи единна структура на докторските дисертации и авторефератите.

Заключение от проведеня външен одит на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ-Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания, които са дадени в ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

Към м. октомври 2021 г. МУ има програмна акредитация за 37 докторски програми за ОНС “Доктор“, които преминават през редовно външно оценяване от НАОА.

***Констатации за изпълнение на критерий 10.1:***

*В МУ–Плевен е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството. Структурите на ВУ, както и сектор по „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина“, преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми.*

#### **IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

**Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да бъде дадено право на Медицинския университет - Плевен да провежда обучение по докторската програма „Медицинска паразитология и хелминтология“ от професионално направление, 7.1. Медицина, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.**

**Председател на ПКЗС:  
/проф. д-р Здравко Каменов/**